

Analýza – integrované povolení

Rekapitulace Vašeho dotazu

Ve svém dotazu popisujete situaci ohledně provozu akciové společnosti, která vyrábí organické těkavé látky. Tato společnost na základě změny integrovaného povolení (IPPC) z února 2019 ve svých spalovacích zařízeních mimo jiné spaluje odpady vznikající při výrobě výbušnin. Změna integrovaného povolení nestanovila emisní limity pro tuto činnost. Domníváte se, že emise vypouštěné akciovou společností jsou ohrožením pro okolní obyvatele a ovzduší. Již jste podal podněty ke krajskému úřadu, České inspekci životního prostředí a Policii ČR. Tyto orgány se rozhodly, že správní řízení v reakci na Váš podnět nezačínají. Ptáte se, jaké další kroky můžete podniknout, aby bylo spalování nebezpečného odpadu zastaveno.

Naše doporučení

Na zahájení řízení v reakci na podnět není právní nárok, úřad sám rozhodne, jestli byly naplněny zákonné podmínky pro zahájení řízení z moci úřední. Pokud se ale domníváte, že podmínky naplněny jsou, ale úřad řízení přesto nezačíná, můžete podat podnět k ochraně před nečinností (řízení opět není nárokové).

Další doporučení se týkají možností zapojení do řízení o změně integrovaného povolení pro zařízení akciové společnosti v budoucnu, protože lhůty pro možnosti obrany proti rozhodnutí z února 2019 již uplynuly. Pokud Vás tento provoz zajímá dlouhodobě, doporučujeme zvážit založení spolku s účelem ochrany přírody a krajiny, který může být účastníkem těchto řízení a proto může také podat odvolání.

Jako poslední možné řešení navrhujeme podání sousedské žaloby podle občanského zákoníku pro obtěžování imisemi.

Podrobný právní rozbor najdete na straně 3 tohoto dokumentu.

Užitečné odkazy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává shrnující právní manuály. Pro lepší pochopení problému a řešení Vašeho případu Vám doporučujeme k bližšímu pročtení následující manuály, na které dále v textu odkazujeme:

- Manuál [Jak probíhá správní řízení](https://frankbold.org/poradna/spravni-řízení/spravni-řízení/spravni-řízení/rada/jak-probiha-spravni-řízení)
Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spravni-řízení/spravni-řízení/spravni-řízení/rada/jak-probiha-spravni-řízení>
- Manuál [Účast spolků v řízeních](https://frankbold.org/poradna/spravni-řízení/ucastnici-spravniho-řízení/spolky-ve-spravnim-řízení/rada/ucast-spolku-v-řízení)
Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spravni-řízení/ucastnici-spravniho-řízení/spolky-ve-spravnim-řízení/rada/ucast-spolku-v-řízení>
- Manuál [Účast veřejnosti v řízení IPPC](https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/zamery-ovlivnujici-zivotni-prostredi/integrované-povolení/rada/ucast-verejnosti-v-integrovanem-povolov).
Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/zamery-ovlivnujici-zivotni-prostredi/integrované-povolení/rada/ucast-verejnosti-v-integrovanem-povolov>
- Manuál [Sousedské vztahy](https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/sousedska-prava/sousedska-prava/rada/sousedske-vztahy)
Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/sousedska-prava/sousedska-prava/rada/sousedske-vztahy>

Podrobný právní rozbor

Pro provoz některých průmyslových podniků je ze zákona nutné tzv. integrované povolení (dále též „IPPC“, z „integrated pollution prevention and control“), které se řídí zákonem č. 76/2002 Sb., zákon o integrované prevenci (dále „zákon o IPPC“). Toto integrované povolení v sobě zahrnuje povolení orgánů, o která by jinak provozovatel musel žádat dotčené orgány zvlášť. IPPC je nutné pro podniky uvedené v příloze 1 tohoto zákona, mj. i pro výrobu organických chemických látek. Na základě integrovaného povolení z roku 2006 je provozována i akciová společnost, které se Váš dotaz týká.

Než se budeme dále zabývat IPPC, rádi bychom upozornili, že problematika obrany proti integrovaným povolením je poměrně složitá. Integrované povolování je proces zahrnující složitou odbornou stránku podmínek provozu zařízení a dále také zákonem daný postup vydávání samotného povolení, do kterého může vstoupit také veřejnost. Posouzení určitého povolení tak vyžaduje spolupráci týmu odborníků z více oblastí a důkladnou analýzu dokumentace dotčeného zařízení. V rámci právní poradny Frank Bold můžeme nastínit pouze právní rámec integrovaného povolování. Právní poradna naopak neumožňuje postihnout všechny aspekty složitého případu či posoudit konkrétní povolení. Pro hledání nejlepší strategie řešení Vaší situace tak doporučujeme obrátit se na advokátní kancelář.

Integrované povolení

Jak je řečeno výše, integrovaná povolení v sobě zahrnují povolení několika dotčených orgánů, o která by jinak provozovatel musel žádat zvlášť. To snižuje administrativní zátěž provozovatele, ale také umožňuje komplexní přehled o aktivitách jednotlivých provozů, a činí je transparentnějšími. Podle § 33 písm. a zákona o IPPC vydávají integrovaná povolení místně příslušné krajské úřady. Ve výjimečných situacích, kdy má provoz nepříznivý vliv na životní prostředí celého státu, pak Ministerstvo životního prostředí (§ 29 písm. b zákona o IPPC). Všechna integrovaná povolení jsou veřejnosti dostupná na stránkách Ministerstva životního prostředí: <https://www.mzp.cz/ippc/ippc4.nsf/search.xsp> Integrované povolení obsahuje náležitosti uvedené v § 13 zákona o IPPC. Důležitými částmi jsou podmínky provozu zařízení a emisní limity spolu se způsobem měření emisí. Provoz zařízení je podmíněn využíváním nejlepších dostupných technik (best available techniques, dále také „BAT“). Přehled BAT, který se nazývá Reference Document on Best available techniques, zkr. BREF, vydává Evropská komise v Úředním věstníku EU. Překlad a publikaci BREF v Česku zajišťují ministerstva, podle § 30 písm. a je to v oblasti chemického průmyslu Ministerstvo průmyslu a obchodu. Více o BREF včetně příslušných dokumentů se dozvíte na stránkách MPO, dostupných zde: <https://www.mpo.cz/cz/prumysl/ippc-integrovana-prevence-a-omezovani-znecistení/referencni-dokumenty-bref/referencni-dokumenty-o-nejlepsich-dostupnych-technikach-bref--143226/>.

Zákon neurčuje, na jaké období se IPPC vydává. Může tedy být vydáno na dobu neurčitou. Ustanovení § 18 odst. 1 zákona o IPPC ale přikazuje, aby orgán, který povolení vydal, jednou za osm let provedl revizi povolení. Revizi povolení také musí podle § 18 odst. 2 provést, jestliže je zde podezření na porušování podmínek IPPC (písm. a), provoz zařízení je nebezpečný (písm. b), změnil se emisní limity pro dané území (písm. c), změnil se jiné právní předpisy, např. ty, které se týkají provozu speciálně tohoto typu zařízení (písm. c), došlo k vývoji BAT a současné emise značně překračují ty, které by vznikly při použití BAT (písm. e), či provoz celkově představuje velké zhoršení životního prostředí oproti obvyklé kvalitě (písm. d). V těchto případech zahájí krajský úřad řízení o přezkumu IPPC z moci úřední. Pokud se ale domníváte, že tyto podmínky dány jsou, ale krajský úřad řízení nezahájil, můžete podat podnět k zahájení řízení podle § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

(dále „správní řád“). Podání podnětu není prvním úkonem v řízení (na rozdíl od žádosti), ale jakousi pobídkou k zahájení řízení z moci úřední. To znamená, že by úřad měl zahájit řízení, pokud jsou naplněny zákonem stanovené podmínky. O tom, zda byly podmínky naplněny, ale rozhodne sám úřad. Z toho plyne, že ten, kdo podnět podal, nemá nárok na zahájení řízení a také nemá nárok, aby úřad rozhodl podle jeho přání. Může se stát, že úřad řízení nezahájí, i když se ten, kdo podnět podal, domnívá, že zákonné podmínky pro zahájení řízení jsou naplněny. V tom případě může podat podnět k ochraně před nečinností podle § 80 správního řádu k nadřízenému správnímu orgánu, ve vašem případě k Ministerstvu životního prostředí.

Jak se zapojit do řízení o integrovaném povolení?

Integrované povolení se vydává ve správním řízení, zahájeném na žádost provozovatele. Účastníci tohoto řízení jsou vymezeni v § 7 zákona o IPPC. Jsou to provozovatel zařízení, jeho vlastník (pokud se nejedná o stejné osoby), obec a kraj, na jejichž území má být zařízení provozováno, a „*občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, zaměstnavatelské svazy nebo hospodářské komory, jejichž předmětem činnosti je prosazování a ochrana profesních zájmů nebo veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů, dále obce nebo kraje, na jejichž území může toto zařízení ovlivnit životní prostředí, pokud se jako účastníci písemně přihlásily úřadu do 8 dnů ode dne zveřejnění stručného shrnutí údajů ze žádosti podle § 8*“. Pro váš případ je zajímavá možnost účasti občanských sdružení, resp. podle stávající právní úpravy spolků (po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, terminologie nebyla sladěna). To jsou spolky, jejichž cílem zapsaným ve stanovách je ochrana přírody a krajiny.

Účastníkům řízení o IPPC je doručována žádost o IPPC (§ 8 zákona o IPPC), mohou poskytnout své vyjádření (§ 9 zákona o IPPC), zúčastnit se ústního jednání, je-li nařízeno (§ 12 IPPC). Mají také práva účastníků správního řízení obecně, což je mj. právo nahlížet do spisu či právo podat odvolání. Více o právech účastníka správního řízení se dozvíte v našem manuálu [Jak probíhá správní řízení](#). Environmentální spolky mají obecně možnost účastnit se mnoha řízení, kde je ve hře ochrana přírody. Více o účasti spolků v těchto řízeních se dozvíte v našem manuálu [Účast spolků v řízeních](#), o účasti v řízení o integrovaném povolení pak v manuálu [Účast veřejnosti v řízení IPPC](#).

Integrované povolení také může být změněno. Rozlišují se změny podstatné a nepodstatné. Řízení o podstatných změnách probíhá velmi podobně, jako řízení o novém IPPC. To znamená, že účastníkem mohou být opět spolky, se vším, co popisujeme výše.

V řízení o nepodstatných změnách je podle § 19a odst. 4 účastníkem pouze provozovatel a vlastník zařízení. O tom, jestli se jedná o podstatnou či nepodstatnou změnu povolení, ale rozhoduje úřad podle vlastního uvážení. Pouze za podmínek v § 19a odst. 6 se jedná vždy o podstatnou výjimku (případy, kdy se jedná o udělení výjimky z povinnosti používat BAT, ačkoli emisní limity pro území nebudou dodrženy, o přezkum závazných podmínek provozu zařízení a změnu IPPC na žádost provozovatele).

Z výše uvedeného plyne, že pokud se situací zabýváte dlouhodobě a chcete se aktivně zapojit do nadcházejících řízení ohledně dotčeného zařízení, ale i do dalších řízení v oblasti ochrany životního prostředí, doporučujeme Vám zvážit založení spolku za účelem ochrany přírody a krajiny.

Jak se bránit proti integrovanému povolení, pokud jste nebyl účastníkem předchozího řízení

I osoby, které nebyly účastníkem řízení, ale vydáním integrovaného povolení byla zkrácena jejich práva, se mohou proti rozhodnutí bránit správní žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „soudní řád správní“), podanou k místně příslušnému krajskému soudu. Žalobu je

ale podle § 72 odst. 2 soudního řádu správního třeba podat do dvou měsíců ode dne oznámení rozhodnutí. V případě rozhodnutí z února 2019 tedy již lhůta k podání žaloby uplynula.

Upozorňujeme ale, že podání správní žalovy a následné řízení jsou odborně, časově i finančně náročné procesy. Pro podání správní žaloby doporučujeme obrátit se na advokátní kancelář.

Další možnosti obrany proti znečištění ovzduší

Vedle výše uvedených možností zapojení a obrany proti rozhodnutí o integrovaném povolení je možná také obrana cestou soukromého práva. Podle § 1013 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále „občanský zákoník“), se vlastník pozemku zdrží úniku a úmyslného vypouštění imisí, což je mimo jiné znečištění, kouř, prach a pach, na sousední pozemky. Proti vypouštění imisí na sousední pozemky je možné podat tzv. sousedskou žalobu k civilnímu soudu. V žalobě je možné domáhat se, aby se vlastník vypouštění imisí zdržel, a je také možné žádat finanční náhradu majetkové i nemajetkové újmy (např. újmy na zdraví).

Na úředně povolené provozy se ovšem vztahuje výjimka. V rozsahu povolených imisních limitů je možno se domáhat pouze finanční kompenzace. Zdržení se dalšího jednání je možné požadovat pouze v případě nepovolených imisí překračujících stanovené limity. Emisní limity totiž mohou být stanoveny v IPPC, ale vždy jsou zároveň stanoveny právním řádem, jmenovitě vyhláškou č. 415/2012 Sb. Konkrétní emisní limity pro spalování odpadu ukládá příloha 4 této vyhlášky, která obsahuje i detailní popis povinností úřadů při měření emisí. Na okraj uvádíme, že dodržování emisních limitů podle této vyhlášky kontroluje také ČIŽP.

Domníváme se, že možnost sousedské žaloby přichází v úvahu, více se o ní dozvíte v našem manuálu [Sousedské vztahy](#). Žalobu může podat jednotlivec nebo skupina osob, což by mohlo být výhodné vzhledem k finanční náročnosti civilního řízení. Tato řízení také trvají i několik let. Ve Vašem případě je nutné vzít v úvahu také odbornou povahu celé věci a z ní vyplývající nutnost zajistit odborné posudky a měření. Pro účely řešení situace soudní cestou také doporučujeme obrátit se na advokátní kancelář.

Zpracováno ke dni 14. 4. 2020

Právní poradna Frank Bold radí v případech, kdy je dotčen veřejný zájem, a to zejména v otázkách životního prostředí, boje proti korupci a nezákonného postupu úředníků.

Podrobnější informace o tom, jak poradna funguje, si můžete přečíst [ZDE](#).

Podpořte nás svým darem

Práce našich právních poradců je možná i díky Vaší podpoře. Pomozte svým finančním darem zachovat kvalitní bezplatné právní poradenství ve veřejném zájmu. Pro zaslání daru můžete využít [dárkový formulář](#).
Děkujeme.

Další tipy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává právní manuály k oblastem, na které se často ptáte.

Mohlo by Vás zajímat také

- Manuál [Právní nástroje ochrany ovzduší](https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/ochrana-ovzdusi-a-vod/ochrana-ovzdusi/rada/pravni-nastroje-ochrany-ovzdusi)
Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/ochrana-ovzdusi-a-vod/ochrana-ovzdusi/rada/pravni-nastroje-ochrany-ovzdusi>
- Manuál [Jak se bránit obtěžování kouřem?](https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/ochrana-ovzdusi-a-vod/ochrana-ovzdusi/rada/jak-se-branit-obtezovani-kourem)
dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/ochrana-ovzdusi-a-vod/ochrana-ovzdusi/rada/jak-se-branit-obtezovani-kourem>
- Manuál [Co dělat, když soused pálí odpad?](https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/odpady/nakladani-s-odpady/rada/co-delat-kdyz-soused-pali-odpad)
Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/odpady/nakladani-s-odpady/rada/co-delat-kdyz-soused-pali-odpad>

Nabízíme Vám

Naším cílem je podporovat lidi, kteří se aktivně zajímají o dění kolem sebe – Občany 2.0. Nabízíme jim proto služby nad rámec bezplatného právního poradenství. Z Vašeho dotazu jsme nabyli dojmu, že právě Vy do kategorie Občan 2.0 patříte, neboť se aktivně zajímáte o dění ve svém okolí a informujete o něm ostatní občany.

[Staňte se proto i Vy Občanem 2.0](#) a připojte se tak ke stovkám Občanů 2.0 z celé České republiky, kteří se různým způsobem a podle svých možností zapojují do veřejného života.